

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Et sporskifte i dansk økonomisk politik : Resumé af Kristeligt Folkepartis plan for afviklingen af Danmarks gæld til udlandet

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1976

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Et sporskifte i dansk økonomisk politik : Resumé af Kristeligt Folkepartis plan for afviklingen af Danmarks gæld til udlandet

hril9767

DET. KGL. BIBLIOTEK
KØBENHAVN
SMAATRYKSAFDELINGEN

Resumé af
Kristeligt Folkepartis plan for

afviklingen af Danmarks gæld til udlandet

Et sporskifte i dansk økonomisk politik

September 1976

Yderligere eksemplarer kan rekvireres hos
Kristeligt Folkeparti, Sekretariatet, Christiansborg
1218 København K. telf. 01-11 66 00 lokal 414

KRISTELIGT FOLKEPARTIS PLAN FOR AFVIKLINGEN AF DANMARKS GÆLD TIL UDLANDET.

Et sporskifte i dansk økonomisk politik.

I augustforliget mellem Socialdemokratiet, Det radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti, understregedes det, at der er behov for en politik, der hurtigt nedbringer betalingsbalanceunderskuddet og i løbet af nogle få år fjerner det.

I augustforligets indledende afsnit hedder det: "Betalingsbalanceunderskuddet må bringes ud af verden i løbet af få år, gælden til udlandet efterhånden afvikles og fuld beskæftigelse genskabes".

Det er Kristeligt Folkepartis opfattelse, at augustforliget kun er det første skridt på vejen mod en standsning af den hidtidige underskudspolitik. Denne plan er Kristeligt Folkepartis folketingsgruppes forslag til en langsigtet politik, der i løbet af en fastlagt årrække indebærer, at Danmark får afviklet sin gæld til udlandet og genskabt den fulde beskæftigelse.

Der er 4 årsager til nu at sætte hensynet til betalingsbalancen og gældsafviklingen højere end hensynet til den øjeblikkelige beskæftigelse:

1. Fortsat underskud på betalingsbalancen er undergravende for fremtidens beskæftigelse i Danmark
2. Fortsat underskud på betalingsbalancen påfører fremtidens generationer af danskere en enorm gældsbyrde i form af renter og afdrag på udlandsgælden.
3. Fortsat underskud på betalingsbalancen medfører, at Danmark mister sin selvstændighed i den økonomiske politik og risikerer at komme under administration af sine kreditorer.
4. Underskud på betalingsbalancen er udtryk for, at den danske befolkning lever over evne. Dette er i en international sammenhæng umoralsk.

Kristeligt Folkeparti ønsker at understrege, at det er en falsk problemstilling, når der tales om hensynet til den fulde beskæftigelse som uforeneligt med hensynet til ligevægt på betalingsbalancen. Reelt må valget i den økonomiske politik fremstilles sådan:

Skal vi nedbringe ledigheden nu til rekordlavt niveau, mod til gengæld at acceptere en højere ledighed i fremtiden?

ELLER: Skal vi undlade at nedbringe den øjeblikkelige ledighed så meget som vi egentlig kan, men til gengæld sikre en god beskæftigelse i fremtiden?

Realiteten er, at betalingsbalancen er et "barometer" for fremtidens beskæftigelsesmuligheder. Den hidtil førte økonomiske politik har sat hensynet til den øjeblikkelige beskæftigelse højere end hensynet til fremtidens beskæftigelse. Derfor har Danmark specielt svært ved i dag at få bugt med arbejdsløsheden. Nu må denne underskudspolitik, som vælter problemerne over på fremtidens generationer, bringes til ophør. Kristeligt Folkeparti ønsker, at hensynet til fremtiden nu får en fremtrædende placering. Det betyder, at betalingsbalanceunderskuddet må vendes til overskud, så vor gæld til udlandet nedtrappes.

En sådan gældsafvikling bør ikke ske planløst på samme måde, som vi i 1960erne og 1970erne gældsatte os til udlandet. Gældsafviklingen må ske efter en fastlagt tidsplan, der år for år viser, hvad regeringens målsætning m.h.t. gældsnedbringelsen er.

I 1960erne udgjorde betalingsbalanceunderskuddet i gennemsnit 2,2 pct. af nationalproduktet. Så meget levede Danmark altså over evne. Kristeligt Folkepartis plan for afviklingen af vor udlandsgæld forudsætter, at vi i 1980erne lever tilsvarende under evne, så der bliver midler tilovers til nedbringelse af gælden. Skemaet og illustrationen viser hovedresultaterne af Kristeligt Folkepartis plan for afviklingen af vor udlandsgæld. KRF-planen indebærer, at Danmark oplever sit første betalingsbalanceoverskud i 1979, og at vor udlandsgæld er fuldt afviklet ved begyndelsen af 1985.

KRF-planen er ligesom perspektivplan I og II bygget på bestemte forudsætninger. Der er tale om et regnestykke, som i dag forekommer Kristeligt Folkeparti realistisk og ønskeligt. Danmarks økonomiske forudsætninger kan ændres afgørende i fremtiden, f.eks. ved en voldsom ændring af vort bytteforhold eller ved danske oliefund i Nordøen. I så fald må også gældsafviklingsplanen revideres.

Kristeligt Folkeparti må imidlertid tage stærk afstand fra den argumentation, som fremhæver de mange usikkerhedsfaktorer i fremtiden og på den baggrund afviser, at Danmark skal søge sin gæld afviklet efter en fastlagt tidsplan.

For at indfri den målsætning, som KRF-planen er udtryk for, foreslår Kristeligt Folkeparti et "tofrontsangreb" på vore økonomiske problemer:

1. En flerårig, effektiv indkomspolitik.
2. En stram finans- og pengepolitik, afpasset efter indkomspolitikens effektivitet.

Kristeligt Folkeparti satser stærkt på indkomspolitikken, fordi det er den eneste måde, hvorpå betalingsbalancen kan rettes op uden at den øjeblikkelige beskæftigelse rammes.

KRISTELIGT FOLKEPARTIS INDKOMSTPOLITISKE PLAN.

KRF-planen er udarbejdet uafhængigt af de enkelte bestanddele i augustforliget. Med dette oplæg ønsker Kristeligt Folkeparti at anvise midler til at realisere forligets mål om:

- at bringe betalingsbalanceunderskuddet ud af verden i løbet af få år.
- at afvikle gælden til udlandet og
- at genskabe den fulde beskæftigelse.

Da augustforliget og KRF-planen, hvad angår indkomspolitikken fra 1977-79, naturligvis ikke er helt sammenfaldende, er det magtpåliggende for Kristeligt Folkeparti, at de kommende overenskomster holder sig inden for den vedtagne ramme for lønudviklingen og at denne bliver fuldt ud respekteret i overenskomstperioden.

Kristeligt Folkeparti er naturligvis også på det rene med, at visse af KRF-planens indkomstpolitiske foranstaltninger først vil kunne gennemføres med virkning fra 1979.

1. Som et overordnet styringsorgan for hele indkomspolitikken, oprettes et indkomstkontrolråd (IKR) med repræsentanter for de politiske partier, arbejdsmarkedets parter, Nationalbanken m.fl. Under Indkomstkontrolrådets ledelse føres den nødvendige indkomspolitik ud i livet.
2. Lønstigninger i Danmark fastlåses i forhold til udlandets lønstigninger, således at de højeste danske lønstigninger hele tiden ligger 5 pct. under udlandets stigning. Denne generelle lønpolitik fastholdes i mindst ¼ år.
3. Løn-og indkomststrukturen ændres gradvis, idet de højeste indkomststigninger tillades i konkurrenceerhvervene.
4. Overenskomstforhandlingerne foregår fremover indenfor rammer, fastlagt af IKR, forud for forhandlingernes begyndelse. Der indføres samtidighed i forhandlingerne på arbejdsmarkedet. Alle kollektive overenskomster skal efterfølgende godkendes af IKR.
5. Minimallønssystemet afvikles således, at alle fremover er normallønnede.

6. Overenskomstforhandlingerne centraliseres. Fagforbundsstrukturen afløses af industriforbund.
7. Der oprettes et særligt organ - Statens forhandlingsbureau - der fremover varetager alle forhandlinger med de offentligt ansatte på statens og kommunernes vegne.
8. IKR afgiver en erklæring overfor offentligheden om, at alle der fremover foretager økonomiske dispositioner i tillid til fortsatte, hurtige indkomststigninger, gør det helt på eget ansvar.
9. Den automatiske dyrtidsordning bibeholdes, men dyrtidsportioner udbetales kun i det omfang, den overordnede lønpolitik tillader det. Overenskomstperioder gøres etårige.
10. Al longlidning der ikke er godkendt af IKR forbydes. Der indføres bødestraf for at give, kræve eller modtage ikke tilladte lønforhøjelser.
11. Lønforhøjelser, tillæg m.v., som ikke er udtrykkelig fastsat i en godkendt overenskomst, skal indberettes til IKR.
12. Sociale ydelser og pensioner fastsættes under hensyntagen til lønforholdene på arbejdsmarkedet.
13. Der indføres streng priskontrol. Planlagte prisforhøjelser på "nøglevarer" til hjemmemarkedet skal indberettes og godkendes af IKR.
14. Monopolkontrollen skærpes. Der indføres tvungen prisskiltning på alle forbrugsgoder og tjenesteydelser.
15. IKR fører nøje kontrol med alle virksomheders nettofortjeneste ved salg til hjemmemarkedet. IKR kan pålægge prisedsættelser.
16. De egentlige kapitalgevinster på fast ejendom underkastes beskatning.
17. En aktiv arbejdsmarkedspolitik skal fjerne den "pletvise ledighed". Omskolingssystemet udbygges, der gives øgede flyttetilskud, og arbejdsformidlingen effektiviseres. En effektiv kontrol skal forhindre arbejdsvægring. Dersom en sådan kontrol ikke kan praktiseres, må spørgsmålet om arbejdsløshedsunderstøttelsens procentsats, tages op til fornyet overvejelse.

Dersom augustforligets indkomstpolitiske afsnit viser sig utilstrækkeligt, er man tvunget til på det finanspolitiske og pengepolitiske område at gennemføre den forbrugsbegrænsning, der er nødvendig for at sikre den planlagte positive udvikling af betalingsbalancen.

Det forudsættes, at Nationalbanken allerede på forhånd har gjort det klart for offentligheden, at pengemængden under ingen omstændigheder udvides mere, end en acceptabel lav inflation nødvendig-

gør.

Dette vil være meget ubehageligt og bl.a. øge den øjeblikkelige arbejdsløshed.

Det er derfor nødvendigt, at alle grupper i samfundet medvirker til en effektiv indkomstpolitik indenfor de angivne snævre rammer.

	<u>Antal løn-</u> <u>stignings-</u> <u>procenter</u> <u>under udlandet</u>	<u>Antal år før</u> <u>konkurrence-</u> <u>situationen</u> <u>er genoprettet</u>
	1 pct	20 år
	2 pct	10 år
	3 pct	7 år
	4 pct	5 år
 Kristeligt Folkepartis målsætning for ind- komstpolitikken.	5 pct	4 år
	6 pct	3½ år
	7 pct	3 år
	8 pct	2½ år
	9 pct	2¼ år
	10 pct	2 år

Danmarks løn-niveau er 20 pct for højt i forhold til udlandets lønninger. Skal denne omkostningspukkel slides af i løbet af 4 år, må vores lønstigninger i denne periode konstant ligge 5 pct under lønstigningerne i udlandet.

MÅLSÆTNING FOR AFVIKLING AF DANMARKS NETTO-GELD TIL UDLANDET.

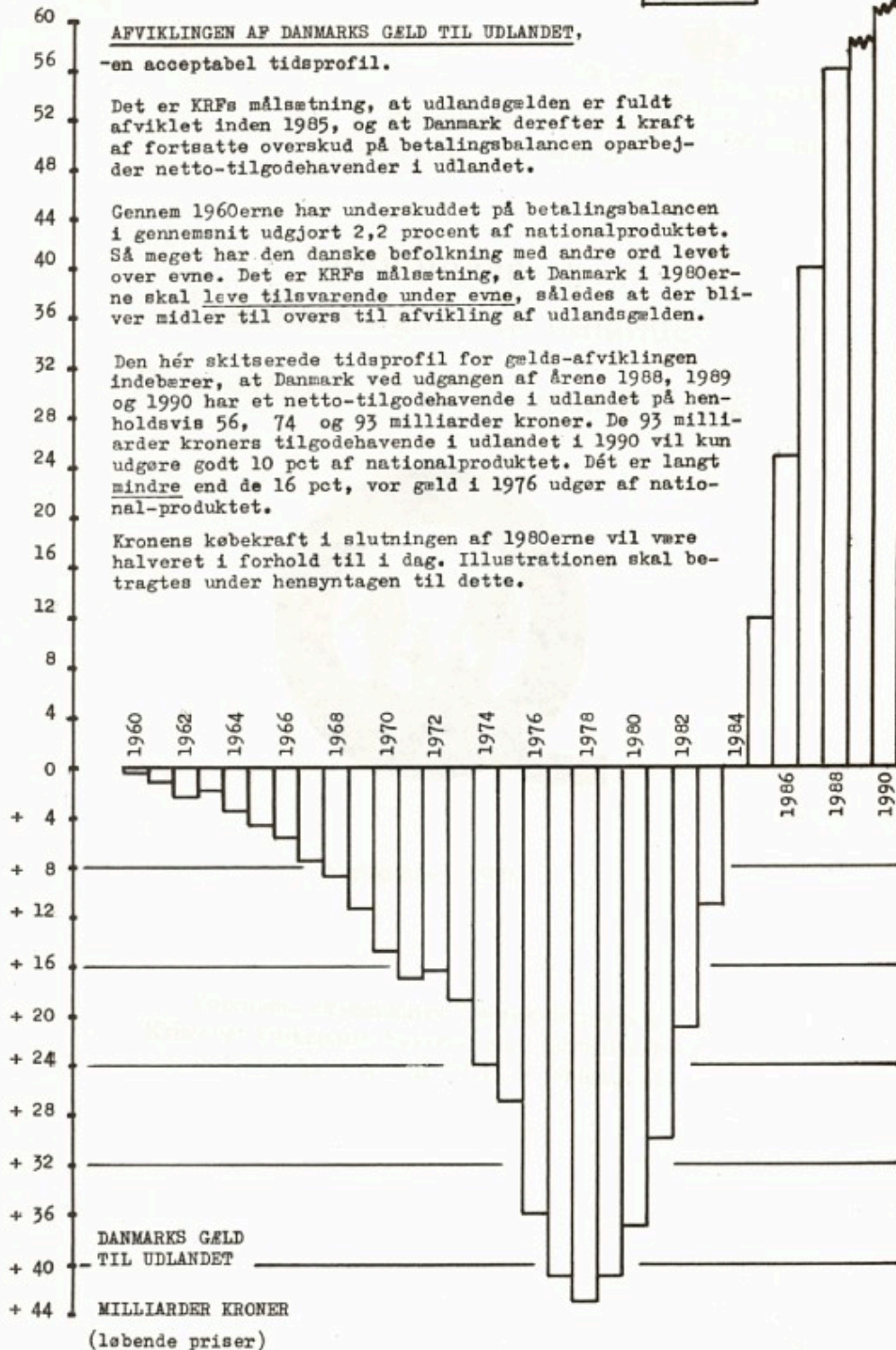
TABEL 1

Nationalprodukt, betalingsbalance og valutagæld, historiske tal og målsætning.

År	(1) National- produktet (BFI)	(2) Betalings- balance- saldo	(3) Betalings- balance i pct af BFI	(4) Netto-gæld til udlandet (ultimo)	(5) Netto-gæld til udlandet i pct af BFI
	Mia.kr.	Mia.kr.	pct.	Mia.kr.	pct.
1960	40,5	+ 0,4	+ 1,0	0,4	1,0
1961	45,4	+ 0,8	+ 1,8	1,1	2,4
1962	50,8	+ 1,7	+ 3,3	2,6	5,1
1963	53,5	0,2	0,4	2,3	4,3
1964	61,1	+ 1,4	+ 2,3	3,6	5,9
1965	68,3	+ 1,2	+ 1,8	4,5	6,6
1966	74,7	+ 1,5	+ 2,0	5,7	7,6
1967	81,9	+ 2,0	+ 2,4	7,8	9,5
1968	89,3	+ 1,6	+ 1,8	8,8	9,8
1969	101,1	+ 3,1	+ 3,1	11,6	11,5
1970	112,6	+ 4,1	+ 3,6	14,9	13,2
1971	123,5	+ 3,2	+ 2,6	17,1	13,8
1972	138,9	+ 0,5	+ 0,4	16,8	12,1
1973	159,1	+ 3,0	+ 1,9	18,7	11,8
1974	183,8	+ 5,8	+ 3,2	24,0	13,1
1975	203,2	+ 3,1	+ 1,5	27,0	13,3
1976	232	+ 9	+ 3,9	36	15,5
1977	254	+ 5	+ 2,0	41	16,2
1978	281	+ 2	+ 0,7	43	15,3
1979	309	2	0,6	41	13,3
1980	340	4	1,2	37	10,9
1981	374	7	1,9	30	8,0
1982	411	9	2,2	21	5,1
1983	452	10	2,2	11	2,4
1984	498	11	2,2	0	0,0
1985	547	12	2,2	+ 12	+ 2,2
1986	602	13	2,2	+ 25	+ 4,2
1987	662	15	2,2	+ 40	+ 6,0
1988	729	16	2,2	+ 56	+ 7,7
1989	801	18	2,2	+ 74	+ 9,2
1990	882	19	2,2	+ 93	+10,5

ANMÆRKNING: Tallene for 1976 - 1990 bygger på følgende forudsætninger:
 Årlig vækst på 10 pct i BFI (i løbende priser), ingen voldsomme ændringer i bytteforholdet, ingen store lager-bevægelser, ingen markante ændringer i det internationale rente-niveau, ingen ændringer i valuta-kurserne, ingen voldsomme konjunktursvingninger.
 Fremtidens tal i kolonne (3) er udtryk for KRPs målsætning. Ud fra disse tal og tallene i kolonne (1), er tallene i kolonne (2), (4) og (5) beregnet.

FIGUR 2

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk